

DECIZIE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Bogaci împotriva Întreprinderii Mixte „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea încălcărilor și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Întreprinderea Mixtă „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2016, Victor Bogaci a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea încălcărilor și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. A fost obligată ÎM „Leutis” SRL să elibereze lui Victor Bogaci, carnetul de muncă, prin intermediul poștei cu înscrisuri corecte despre muncă și data eliberării. A fost încasat din contul ÎM „Leutis” SRL în beneficiul lui Victor Bogaci, salariul mediu pentru tot timpul absenței forțate de la lucru, cauzate de imposibilitatea angajării la altă unitate după eliberarea din serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă, începând cu data de 15 mai 2015 și până la eliberarea carnetului de muncă al lui Victor Bogaci. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 14 august 2018, ÎM „Leutis” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) solicitând repunerea în termenul legal a cererii de apel, admiterea apelului, a suspenda executarea hotărârii primei instanței până la pronunțarea deciziei de către instanța de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) a fost respinsă cererea depusă de Victor Bogaci privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

La 05 decembrie 2018, Victor Bogaci a depus cerere de apel și recurs împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 și încheierii din 05 noiembrie 2018 ale Judecătorei Chișinău (sediul Centru) prin care a solicitat modificarea hotărârii instanței de fond și casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a solicitărilor înaintate.

Prin încheierea din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost restituite cererile de apel și recurs declarate de Victor Bogaci.

Prin încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de ÎM „Leutis” SRL privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de ÎM „Leutis” SRL ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 27 martie 2019, Victor Bogaci a depus cerere de apel și recurs împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 și încheierii din 05 noiembrie 2018 ale Judecătorei Chișinău (sediul Centru) prin care a solicitat modificarea hotărârii instanței de fond și casarea încheierii contestate, respingerea apelului nemotivat declarat de ÎM „Leutis” SRL, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a solicitărilor înaintate.

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite cererile de apel și recurs declarate de Victor Bogaci ca fiind depuse în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 11 aprilie 2019, ÎM „Leutis” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

ÎM „Leutis” SRL în motivarea recursului a indicat dezacordul cu încheierea contestată, pe care o consideră neîntemeiată și nefondată.

Referitor la termenul de declarare a apelului, recurentul a menționat că nu a participat la ședința de pronunțare a hotărârii judecătorești din 13 iunie 2018, iar cu dispozitivul acesteia a luat cunoștință la sfârșitul lunii iulie.

Suplimentar a subliniat că la materialele cauzei nu sunt anexate careva înștiințări, citații sau telefonograme, precum că ÎM „Leutis” SRL ar fi fost înștiințată despre data ședinței de judecată din 13 iunie 2018, când a fost adoptată hotărârea, sau că ulterior aceasta iar fi comunicată, din care motiv nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de soluția emisă.

Astfel, recurentul a relevat că actul procedural a fost îndeplinit în interiorul termenului de 30 de zile de la data când a cunoscut despre hotărârea pronunțată. Mai mult, au fost prezentate probe care atestă temeinicia depășirii termenului de procedură, iar instanța de apel urma să repună cererea în termen.

Ținând cont de cele enunțate, ÎM „Leutis” SRL a concluzionat că cererea de repunere în termen este temeinică și fondată, iar încheierea contestată a instanței de apel neîntemeiată și nefondată, care urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a solicitărilor indicate și cu pronunțarea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 martie 2019, astfel, recursul declarat de ÎM „Leutis” SRL la 11 aprilie 2019, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Leutis” SRL, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de ÎM „Leutis” SRL, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul, ca fiind depus tardiv.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a prezentat motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 13 iunie 2018 (f.d.231, Vol. I).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel depusă de către ÎM „Leutis” SRL împotriva hotărârii, a fost înregistrată la 14 august 2018 (f.d. 240, Vol. I).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a menționa și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 14 iunie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 13 iulie 2018, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului, cu toate acestea, apelul a fost declarat abia la 14 august 2018, fapt ce denotă încălcarea termenului legal în interiorul căruia apelantul putea să-și exercite dreptul de a contesta hotărârea instanței de fond.

Cât privesc argumentele recurentului ÎM „Leutis” SRL precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că nu a participat la ședința de judecată când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii și a luat cunoștință de hotărârea instanței de fond abia la sfârșitul lunii iulie, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Aici se menționează că, recurentul ÎM „Leutis” SRL prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, apelantul urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.b), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Întreprinderea Mixtă „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată pe rol, se va încălca principiul securității

raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sânt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Bogaci împotriva Întreprinderii Mixte „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea încălcărilor și repararea prejudiciului material și moral,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat